

LUND UNIVERSITY

Vad händer med Ryssland efter Putin?

Lennhag, Mi; Konnander, Vilhelm

Published in:
Göteborgs-Posten

2019

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Lennhag, M., & Konnander, V. (2019). Vad händer med Ryssland efter Putin? *Göteborgs-Posten*.
<https://www.gp.se/debatt/vad-händer-med-ryssland-efter-putin-1.21731835>

Total number of authors:
2

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

Vad händer med Ryssland efter Putin?

Putin lever inte för evigt, men dagens Ryssland är uppbyggt kring Putin som ledaren. Sovjettidens så kallade "kremologi" - att omvärlden spekulerar och ibland försöker tyda tecken som inte finns - kan märkas även i dag.

Det är väldigt svårt att föreställa sig Ryssland om fem år, både för ryssar och för andra, skriver Mi Lennhag, Östeuropaexpert vid Lunds universitet och Vilhelm Konnander, säkerhetskonsult.

Vid Rysslands presidentval 2024 är Putin 71 år - äldre än Trump var vid sin valseger. En ny rysk ledare verkar lika otänkbart som en ny regeringsperiod för Putin. Under senaste seklet har enbart Stalin styrt Ryssland längre än Putin. Det nya Ryssland är Putins Ryssland.

Sedan Putins makttillträde vid millennieskiftet har han symboliserat den ekonomiska och militära utvecklingen. Ju längre han regerar, desto svårare får eliten att enas om efterträdare. I Putins värld står han för politisk stabilitet och alternativen till honom för osäkerhet.

Inom vissa kretsar i Ryssland är fruktan för ett oordnat maktskifte så stark att den omges av rena undergångsstämningar. Det finns en liten och tillbakapressad opposition, men det är troligen inte där nästa ledare återfinns. Inom Putins egen krets finns ingen tydlig kronprins.

Beroendet av staten har ökat

En konsekvens av Putins politiska stabilitet är att Ryssland blivit mindre flexibelt. För 15 år sedan stod privata företag för majoriteten av produktionen. Nu har statliga företag tagit över den rollen. Samhällets beroende av staten har ökat - och därmed priset för förändring. Staten är starkt beroende av energiexporten, som utgör över hälften av statsintäkterna. Regimens makt ökar och minskar därför i takt med världsmarknadspriserna på olja och gas. Den internationella energisektorn utvecklas snabbt och klimatförändringarna ökar osäkerheten för Ryssland som fossil energimakt.

Därmed blir Rysslands politiska framtid alltmer oförutsägbar, vilket paradoxalt nog ökar Putins makt

Regimens fokus på kontroll och stabilitet försvårar för nödvändiga förändringar inom samhällsapparat och ledning. Därmed blir Rysslands politiska framtid alltmer oförutsägbar, vilket paradoxalt nog ökar Putins makt.

Vilka scenarier finns då inför presidentvalet 2024? Huvudalternativet är att Putin - förutsatt att han har hälsan - fortsätter regera i någon form, antingen genom konstitutionella förändringar som möjliggör en tredje presidentperiod, eller via en annan stark maktposition. Rockaden mellan president- och premiärministerposterna från 2008 kan upprepas. Putin skulle annars kunna ges en särskild nationell ledarroll, möjligen med vetomakt. Även en ordnad succession är möjlig, där Putin utser sin efterträdare, eller eliten enas kring en kandidat. Med Putin kvar hoppas eliten garantera stabilitet och bibehållen maktbalans mellan motsatta politiska och ekonomiska intressen.

Avsaknaden av en fungerande opposition, eller möjligheter att riskfritt organisera sig politiskt, kan slå tillbaka mot makten

Ett andra scenario är en mer dramatisk omvälvning baserat på tilltagande folkligt missnöje. Om Putin fortsätter styra riskerar det göra staten alltmer oförmögen att hantera stora samhällsutmaningar och genomföra nödvändiga reformer. Ytterligare repression, kontroll och censur kan generera snabbt tilltagande och utbredd kritik mot maktapparaten, vilket är en utveckling regimen fruktar. Putins system av kontroll och korruption kan därför undergräva sig självt. Att försöka mildra folkligt missnöje med pengar - men utan verkliga reformer - kan öka korruptionen i stället för att gynna folket. Avsaknaden av en fungerande opposition, eller möjligheter att riskfritt organisera sig politiskt, kan slå tillbaka mot makten.

Fria val osannolikt

Ett tredje scenario är en demokratiseringsprocess i riktning mot fria och rättvisa val år 2024. I praktiken är detta osannolikt, då det förutsätter att regimen reformerar sig i grunden, eller att någon omvälvning sker. Det kräver också att en betydande politisk opposition växer fram, som är välorganiserad nog att vara ett seriöst alternativ. Den ryska repressionen mot regimkritiker är dock så hård och omfattande att detta framstår som mindre troligt. Detta innebär dock en risk att populism breder ut sig och missnöjespolitik får starkare gehör.

Organisering och informationsutbyte online är en utmaning för den ryska maktapparaten

Rysslands behov av omfattande strukturomvandlingar och reformer kommer att tillta, liksom osäkerheten kring energiberoendet. Det folkliga missnöjet kommer inte att minska. Organisering och informationsutbyte online är en utmaning för den ryska maktapparaten.

Det är inte otänkbart att den ryska eliten faktiskt inte har någon "plan" för presidentvalet 2024. Putin lever inte för evigt, men dagens Ryssland är uppbyggt kring Putin som ledaren. Sovjettidens så kallade "kremlologi" - att omvärlden spekulerar och ibland försöker tyda tecken som inte finns - kan märkas även i dag. Det är väldigt svårt att föreställa sig Ryssland om fem år, både för ryssar och för andra.

Mi Lennhag, Östeuropaexpert vid Lunds universitet

Vilhelm Konnander, säkerhetskonsult

Image-text:

Regimens fokus på kontroll och stabilitet försvårar för nödvändiga förändringar inom samhällsapparat och ledning. Därmed blir Rysslands politiska framtid alltmer oförutsägbar, vilket paradoxalt nog ökar Putins makt, skriver Mi Lennhag, Östeuropaexpert vid Lunds universitet och Vilhelm Konnander, säkerhetskonsult. Bild: Privat, Pavel Golovkin/TT